

ПИЦ ПО ПН СОФИЯ

ISSN 2367-7430

бюлетин

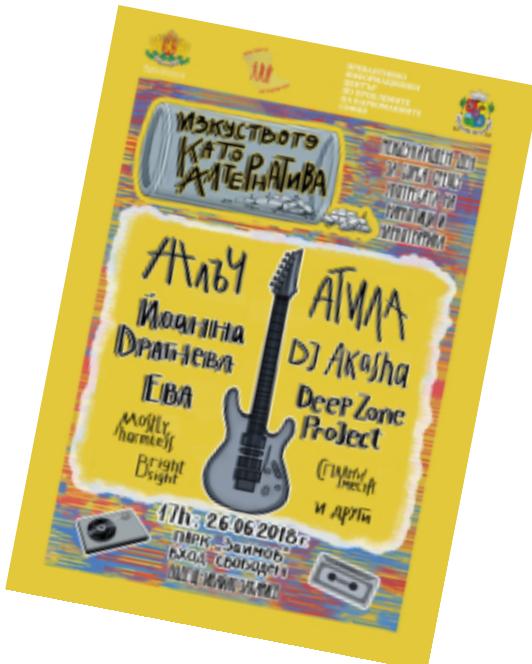
Юни 2018 Брой 1 (7)

26 ЮНИ - МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА БОРБА СЪС ЗЛОУПОТРЕБАТА И НЕЛЕГАЛНИЯ ТРАФИК НА НАРКОТИЦИ

И тази година Службата на ООН за борба с наркотиците и престъпността (UNODC) е избрала за лого на кампанията

Това е инициатива за превенция на употребата на наркотични вещества, която се основава на емпирични доказателства и е ефективна инвестиция за благосъстоянието на децата и младите хора, техните семейства и социалната им среда. Пораствайки, те се развиват, изследват околнния свят и реализират своя човешки потенциал. През този период младите хора са раними и склонни към рисково поведение, включително употреба на наркотични вещества, алкохол и цигари. Предпазването от тази опасност се осъществява от по-възрастните. Първата стъпка в този труден процес е вслушването в техните нужди, потребности и проблеми.

Във връзка с международния ден за борба срещу употребата на наркотици и наркотрафика, на 26.06.2018 г., Превантивно – информационния център по проблемите на наркоманиите – София, със съдействието на Министерство на здравеопазването и Столична община организира и проведе концертът „Изкуството като алтернатива“. От създаването си през 2001 г., Превантивно – информационния център по проблемите на наркоманиите /ПИЦ по ПН/ към Столична община активно участва в кампании за намаляване употребата на наркотични вещества и повишаване знанието за последиците.

Ефективната превенция обръща внимание и работи и за насочването към алтернативи свързани с избора на поведение, дейности за свободното време. В тази връзка беше проведен концерт, в който освен професионални изпълнители като: Дийп зоун проект, Йоанна Драгнева, Ева, Атила, Жъльч, Джей Акаша, водещият Ивайло Захариев, взеха участие и много ученически групи и изпълнители.

По време на концерта, на сцената бяха поканени и наградени учениците – доброволци от доброволческите клубове на Дневния консултативен център за деца, юноши и родители към ПИЦ по ПН – София, както и участниците в онлайн – конкурса „Нещата от живота“, съпътстващ кампанията.

Изкуството е начин човек да търси и открива себе си в трудните години на формиране на идентичност, изграждане на ценности и осмисляне на личните цели. Всички участници и изпълнители показваха своята съпричастност с каузата на ПИЦ по ПН – София и отправиха свои послания и мотивиран призив за неупотреба на психоактивни вещества.

Автор: Росица Станулова, психолог; Виктория Казакова, психолог; Миглена Петкова, психолог

КОНФЕРЕНЦИЯ НА КМЕТОВЕТЕ И СВЕТОВЕН ФОРУМ ЗА БОРБА СРЕЩУ ДРОГАТА

На 14-15 май 2018 г. в Гьотеборг се провежда съвместно 2 събития - 25-та Конференция на кметовете и 6-ти Световен форум за борба срещу дрогата. И двете събития са организирани от

Европейски градове срещу дрогата (ECAD). Общата конференция успя да събере на едно място политици и академици, както и хора вземащи лично участие в обществени организации. На мястото се проведоха множество семинари, презентации и дискусии, където с общи усилия се обсъдиха и търсиха решения на проблеми свързани с последните тенденции в превенцията на употребата на наркотици.

Кевин Сабет, директор на институт във Флорида, занимаващ се с политиките свързани с наркотичните вещества, направи видео обръщение към участниците в конференцията. В своята реч, той наблегна върху негативните ефекти от нормализирането на употребата на наркотични вещества. Спомена статистика как след легализирането на марихуаната на много места в САЩ, цялостният процент на употребяващите там е нараснал с 25%. Кевин Сабет говори и за евентуалния ефект, който подобна политика на легализиране има опасност да дава по посока на оформяне на регулатиците и в други държави в световен мащаб. Набляга се на важността на колаборацията между различни организации и институции и как е нужен подобен тип съвместна дейност с цел постигане на устойчиви резултати в сферата на борбата срещу дрогата.

Д-р Майкъл Джонсън представи презентация относно ситуацията в Колумбия по отношение на производството на кока. Интересно е да се отбележат няколко основни фактора, които се смятат за значими по отношение на производството в последните години. Между 2013 г. и 2015 г. например цените на коката растат неимоверно, като макар и да има спад през 2016 г., в сравнение с 2013 г., цената е с 45% по-висока. Възможността за по-високи приходи съответно кара множество хора да се обърнат към отглеждането на кока, тъй като алтернативните начини на печелене на пари носят значително по-малък доход.

Друг фактор, който парадоксално води и до

повишаване на отглеждането на кока е прилагането на „споразумението за мир”, където на фермерите се дава финансова инициатива в случай, че те се откажат от отглеждането на кока. На практика обаче фермери, които не са се занимавали с подобна дейност, целенасочено правят подобни насаждения. Целта им е да извлекат финансови облаги, отказвайки се от отглеждането им.

Не на последно място трябва да се отбележи и желанието на определени групировки в Колумбия за контрол над определени области, в които се концентрира производството на кока. Макар и да могат да се предвидят тези потенциални райони, където би имало натиск, намесата от страна на държавните институции не е лесна задача. От една страна стои местното население, което би оказало съпротива срещу подобна намеса, а от друга страна стои и въпросът с евентуалните актове на насилие и агресия между властите и организираната престъпност.

Автор: Петър Симеонов, психолог

НОВИТЕ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА В ЕВРОПА

Новите психоактивни вещества навлизат с все по-голяма сила на пазара в Европа. С помощта на Европейската система за ранни предупреждения (EU Early Warning System), в която участват 28 страни членки на Европейския Съюз (както и Турция и Норвегия), тенденциите в тази сфера се идентифицират и изясняват в ранен етап на тяхното развитие, което позволява съответно и по-бързо да се реагира. Развитието на пазара е обвързано и с повишения брой доклади, свързани с вредите от новите психоактивни вещества. Макар и последствията, в повечето случаи, да не са свързани с фатален изход, те често имат ефект в по-широк социален аспект.

Възходът на новите психоактивни вещества се обвързва най-вече с навлизането на различни видове „легални drogi“ и „научноизследователски химикали“, които имат драматичен ефект върху пазарите. Тези пазари започват да се разрастват все повече чрез специализирани „магазини“ из градовете, както и чрез популяризиране в интернет. Едни от най-разпространените „легални drogi“ се оказват различни смесици, предназначени за пушене, като те често съдържат синтетични

канабиноиди, които целят да бъдат легални заместители на канабиса. Друг разпространен начин за популяризиране на „легалните drogi“ е чрез психоактивни вещества, които биват замаскирани като хранителни добавки. Те биват рекламирани като имащи ефект върху тялото и ума, като според твърденията действат положително върху възможностите човек да помни по-добре, да се фокусира и да се чувства по-енергичен.

Глобализацията в световен мащаб допринася значително за нарастването на пазарите за нови психоактивни вещества. Интернет магазините, в които се продават „легални drogi“ и „изследователски химикали“ само през 2013 наброяват 651, като това не включва множеството други подобни сайтове, които предлагат по-горе споменатите „хранителни добавки“. Тенденцията е на пазара постоянно да се появяват нови психоактивни вещества, като фокусът би могъл да се раздели най-вече върху 3 основни групи – синтетични канабиноиди, синтетични катинони и опиоиди.

СИНТЕТИЧНИ КАНАБИНОИДИ

Синтетичните канабиноиди първоначално са били засечени в Европа към края на 2008г. През 2014 още 30 нови синтетични канабиноиди са били докладвани за пръв път, като общото количество, отчетено в системата за ранни предупреждения на ЕС е 134. Това прави синтетичните канабиноиди най-голямата група вещества, наблюдавана от Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (EMCDDA), и отразява общото търсене на канabis в Европа и бързото темпо, с което производителите могат да създават и да доставят нови канабиноиди, за да заобиколят законите, контролиращи наркотиците. Цялостното значение на тези вещества е отразено и в данните за конфискуването. През 2013 г. са отчетени 21 000 конфискации, от които повече от 40% на нови психоактивни вещества. Общото тегло на конфискациите през 2013 г. достига малко под 1,6 тона. Около 0,6 тона са били конфискувани като прах, често в насыпно състояние; останалото количество често е изземвано като растителен материал. Тези прахове се използват, за да се произвеждат "легални drogi" и представляват милиони дози. Между 2008 г. и 2013 г. е имало 200 пъти увеличение на броя на конфискуваните синтетични канабиноиди.

СИНТЕТИЧНИ КАТИНОНИ

Големият брой на конфискувани синтетични кати-

нони отразява търсенето на стимуланти в Европа, като много от тях се използват за заместители на MDMA, амфетамин и кокаин. През 2014 г. за първи път са докладвани 31 синтетични катинони. Общия брой на катиноните достига до 77, което ги прави втората по големина група вещества, наблюдавана от Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании. През 2013 г. в Европа са извършени приблизително 11 000 конфискации на синтетични катинони с тегло над 1,1 тона. Между 2008 г. и 2013 г. е имало 60 пъти увеличение на броя на конфискуваните синтетични катинони.

ОПИОИДИ

Новите опиоиди са от особена важност за общественото здраве. Това е така, защото те често са много силни и се продават като хероин на нищо неподозиращите потребители, като по този начин представляват висок рисък от свръхдоза и смърт. Фентанилите, например, са група наркотици, която причинява стотици смъртни случаи в Европа и Съединените щати, откакто за пръв път се появяват "дизайнерските drogi", продавани като "синтетичен хероин" в Калифорния, в края на 70-те години на 1970г. През 2014 г. три от петте опиоида, докладвани в системата за ранни предупреждения на ЕС, са фентанилите. Това включва два фентанила, конфискувани от нелегална лаборатория в Европа и ацетилфентанил, който е свързан с повече от 14 смъртни случаи в Съединените щати след продаж-

бата му като хероин. Не само фентанилите представляват рисък за потребителите. Повече от 40 смъртни случая са докладвани на EMCDDA в рамките на месец след откриването на опиоидите АН-7921 и МТ-45 на европейския пазар на наркотиците. Тези вещества са разпространявани като "научно-изследователски химикали" през интернет магазини в Европа и Китай. През тях са продадени килограми наркотици.

Данните, представени в тази статия, показват, че разрастването на пазара на нови психоактивни вещества ще продължава да бъде предизвикателство пред общественото здраве и политиката в областта на наркотиците през следващите няколко години. Най-вече предизвикателствата са свързани със скоростта, с която нови психоактивни веществата се появяват, тяхната отворена продажба и липсата на информация за техните ефекти и вреди.

Автор: Петър Симеонов, психолог; Деница Анастасова, психолог

Източник:<http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/65/TD0415135ENN.pdf>

НАРКОТИЦИ И DARKNET

На 11 април 2018 г. в НЦН бе проведен семинар на тема „Наркотици и darknet. Перспективи за правоприлагане, изследвания и политики“. Теодора Грошкова, анализатор към EMCDDA, представи доклад обобщаващ данни от проучвания относно функционирането на пазари в дълбоката мрежа, чиято дейност в голяма степен включва разпространението на наркотици. Затруднения в проучванията по тематиката произлизат най-вече поради анонимния достъп към тях както и трудно проследяемата връзка на потребителите включващи се към тези пазари.

На семинарът бяха представени основни сфери на проучването, различни криптовалути, които биват използвани за търговия в darknet, както и проследяване на развитието на по-големите пазари от 2011 г. до днес. Като основни мотиви за използването на darknet се посочват предлаганите продукти, усещането за по-голяма сигурност спрямо срещите лице в лице, както и богатият избор.

Поради сравнително скорошното зараждане както и заради самото естество на този феномен, съществуват множество неизвестни по отношение на darknet. Това включва въпроси като например ролята на организираната престъпност в дейността на тези пазари, механизмите на снабдяване на продуктите на предлагащите и др.

Макар и да съществуват успехи по отношение на прекъсването на дейността на различни големи пазари, тематиката предполага към нужда от още по-голямо сътрудничество между различни звена, инвестиране в обучения, както и продължителен детайлен мониторинг.

Автор: Петър Симеонов, психолог

ПОХОДЪТ "КНЯЖЕВО - БАНКЯ"

През 2018 г. „Избирам себе си“ – програма за усвояване на личностови и групови умения за превенция на употребата на психоактивни вещества за ученици 5-7 клас, стана на 4 години. Превърна се в подкрепяна кауза от директорите на столичните училища, от родители, училищни специалисти и ученици. Осем столични училища качиха логото на програмата на своите сайтове, осем столични директори застанаха зад политиката на неупотреба на психоактивни вещества, зад изграждането и развиването на умения за общуване, отстояване, критично мислене, целеполагане, вземане на решения и др.

За втора поредна година участниците в „Избирам себе си“ изявиха желание да се съберат на финала на програмата. Миналата 2016/2017 учебна година се проведе фестивал. Тази година спонтанно се роди идея от психолозите и педагогическите съветници да се направи поход за родители и деца, с начална и крайна точка 26 СУ „Йордан Йовков“, Княжево и 78 СУ „Христо Смирненски“, Баня – двете най – далечни училища, участващи в Програмата.

Екипът на „Избирам себе си“ с бързата,

навременна и незаменима подкрепа на Съюза на пивоварите в България, осигури тениски, раници, сандвичи, кроасани, води, фризбита и топки; Директорът на 26 СУ „Йордан Йовков“ - г-жа Елка Велкова осигури водач на групата в лицето на педагогическия съветник и виден планиндар г-н Генадий Матеев. На 19 май 2018 г. група от 27 неустрашими доброволци закатериха Люлин планина, въпреки обещанията за дъжд и бури.

Времето беше прекрасно – облачно и топло. Групата посети Манастира „Св. Св. Кирил и Методий“ и параклиса „Вси светии“. Всички участници в похода се включиха в игрите на фризби, народна топка и дишаха с пълни гърди чистия планински въздух. Гледката към гр. София беше незаменима.

Автор: Миглена Петкова, психолог

КАК ПРАВЯТ В ПОЛША ПРОФИЛАКТИКА НА РИСКОВОТО ПОВЕДЕНИЕ

Пристигнахме в село Марус късно вечерта на 08 юни. Първите ни впечатления бяха, че сме попаднали в едно райско кътче - тихо и спокойно, с много зеленина и прекрасно езеро срещу станцията. За нас щеше да е интересно да видим, да сравним, да чуем как се работи с родителите в Полша.

Организацията на изнесеното обучение започна още от петъчната вечер, когато водещите съвместно с родителите и децата изведоха правила за престоя и работата в предстоящите дни заедно. Ясно беше заложено правилото децата да са по леглата в 10 ч., а дали да са заспали остана техен избор и на родителите. Тези

правила излезнаха от групата като техен собствен избор и това беше предпоставка за спокоен престой. Станцията беше добре поддържана, с достатъчно и подходящи за този тип занятия помещения.

Съботния ден започна със съвместна работа с децата и техните родители. Разигра се игра за повдигане на енергията на групата. Играта включваща свирене на тарамбука и по наше мнение беше забавна на всички участници. Почувствахме се

зачетени и част от групата. За нас това е пример за успешна интеграция. След тази игра всички се смееха и настроението бе прекрасно.

Започна нова игра, този път свързана с това участниците да запомнят имената си с цел улесняване на общуването. Играта отново забавлява участниците, които вече с повдигнат дух се насочиха към определените за работа на тяхната група помещения. Нашият интерес е насочен най-вече към работата с родители, така че бяхме в тяхната група. Анна Швед превеждаше, и водеше едновременно заедно с Анджея Майхер.

Обсъждаха се теми вълнуващи родителите. Едно от най-важните неща беше, че родителите имаха възможност да споделят без да бъдат осъждани или коментирани, без да им се казва правилно или грешно е било дадено тяхно отношение, поведение или изказване. Имаха възможност сами да достигнат до изводи и заключения за възпитанието, което искат да осигурят на децата си. Обсъждаше се темата за авторитетите - изключително интересна в обръщането на това, кои са те за нас като родители и кои са за нашите деца. Може ли авторитета да бъде наложен или е избор на всеки човек? Уважаваме ли като родители избора на децата си?

Друга важна тема беше ценностите, които искаме да възпитаме у децата си, как да го постигнем и какво правим към момента. Упражнението мина през анализ на собственото поведение и в светлината на новите знания. В групата имаше сериозен напредък за един баща, който за първи път започна да споделя, да разсъждава на глас. Родителите имаха нужда да споделят, което пролича и от нежеланието им за приключване на

сутрешното занятие.

След обилния вкусен обяд всички имаха свободно време, което употребиха спрямо нуждите си, а в 4,30 се събрахме на своеобразно парти по случай рожденият дни на две от присъстващите деца. Едното стана на 11г., а другото на 15г. Всички пяха полска поздравителна песен /ние тананикахме/, а след това ядоха вкусни кифли с мармелад от боровинки, характерни за съседния град и изключително популярни с вкуса си в цяла Полша.

След танците и веселието участниците продължиха по разписание и точно работата. Децата подготвяха задачки за лагерния огън, а възрастните се впуснаха отново в дебрите на родителстването. Срещата беше ползотворна и това настроение се пренесе и край лагерния огън, където се пекоха наденички, а децата и родителите продължиха да бъдат „Заедно с Охота“ и да се наслаждават на игрите и топлото време. Интересно е, че в полския език се получава игра на думи – „охота“ означава както "желание", така и име на квартал, в който се намира Детския Младежки Център, който изпълнява програмата за профилактика на рисково поведение и тренинг по възпитателна компетентност за родители.

На следващият ден се проведе беседа свързана с възпитателните наказания, емоциите и последствията. Родителите си припомнха ситуации от своето детство и емоции, които са изпитали в следствие наложени им някога наказания, както и дали в резултат на тези наказания, тяхното поведение се е променило. Чувстваме се прекрасно и обогатени с опита на полските колеги. Безкрайно сме благодарни за предоставената възможност, гостоприемството и прекрасната атмосфера.

Автор: Миглена Петкова, психолог; Силвия Иванова, социолог (ПИЦ към ОСНВ-Видин)

"СВЕТЪТ Е ПО-ДОБРО МЯСТО ЗА ТЕБ И МЕН"

Столична община – дирекция „Превенция, интеграция, спорт и туризъм“ – с подкрепата и партньорството на Британския съвет, Национално издавателство за образование и наука „Аз Буки“, Асоциация за развитие на София, Форум "Демокрит", Форум "Наука", Национална Спортна Академия инициираха за поредна година четвърто издание на конкурс за младежки инициативи и доброволчески практики „Младежки свят и доброволчество“. Превантивно - информационния център по проблемите на наркоманиите – София взе участие в инициативата и спечели финансиране за проектна идея на психолога от центъра - Евелина Пейчева - „Светът по-добро място за теб и мен“. Тя заедно с една част от екипа на ПИЦ по ПН – София – Екатерина Захова, психолог, Страхил Патарински, психолог и Пламенка Петрова, социален работник работиха с осмите и деветте класове от пет столични училища – Технологично училище „Електронни системи“, 95 СУ „Проф. Иван Шишманов“, Софийска математическа гимназия „Паисий Хилен-

дарски“, Националния учебен комплекс по култура – Горна Баня и Професионална гимназия по фризьорство и козметика „Княгиня Евдокия“. С учениците бяха проведени дискусионно-информационни срещи, с които се ангажират юношите да имат отговорно отношение към собственото си здраве. Младите хора бяха въвлечени в дългосрочна инициатива, в която изработиха творчески продукти под мотото „Светът по-добро място за теб и мен“, чрез които да изпратят позитивно послание

за живот, свободен от употребата на психоактивни вещества. Посланията, които идват като информация от младите хора са по-добре чути и биха могли да изградят устойчиви нагласи в другите юноши.

Проектът се проведе в рамките на три месеца (април - юни 2018 г.) като от петте училища излезе голяма палитра от творчески продукти. От всяко училище бяха излъчни трима победители, чиито творби са изложени в постоянна изложба във фоайето на Превентивно-информационния център по проблемите на наркоманиите - София. Изложбата беше открита на 26 юни – Международния ден за борба с наркоманиите и наркотрафика. Събитието беше изпълнено с много емоции и беше обвързано с темата заложена от ООН за този ден: #Първо слушайте децата и младите хора - това е първата стъпка, която може да им помогне да растат здравословно и безопасно.

Автор: Екатерина Захова, психолог

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

Между 20-23.06.2018 г., във Варшава, Полша се проведе Лятна школа по зависимости. Психологите Росица Станулова и Миглена Петкова, и социалния работник Пламенка Петрова от Превентивно-информационен център по проблемите на наркоманиите – София, заедно с колеги от Литва, Полша, Грузия, Узбекистан и Таджикистан имахме възможност да почерпим опит, знания и вдъхновение от прекрасните обичатели и сътрудници на фондация „Стефан Батори“. Винаги е тежко да се докосваш до зависимостта

като болест, било то и в учебен формат, но в случая усилията си заслужаваха. Наученото за последиците върху личността на зависимия и съ зависи- мите, за разпределение на ролите в алкохолното семейство, за АА, за 12 – стъпки, за Минесотския модел на лечение, за справянето с гнева, работата

по самооценката и др., не само че подейства мотивиращо, относно работата със зависими, но и стимулира професионално търсене и любопитство по посока на нови формати на работа, които сме нетърпеливи да осъществим.

Благодарим на Фондация „Стефан Батори“ за щедрото професионално споделяне, което обогатява възможностите за постигане на положителна промяна за нас и нашите клиенти.

Автор: Росица Станулова, психолог

ЗАЩО НАСТОЯТЕЛНО ПОДЦЕНЯВАМЕ ВРЪЗКАТА МЕЖДУ КАНАБИС И ПСИХОЗА? КАНАБИСЪТ НЕ Е ДОБРОЖЕЛАТЕЛНО ЛЕКАРСТВО.

Това, което наистина е нужно в борбата с канабиса, е "тютюнев момент", както и при цигарите преди 50 години, когато мнозинството от хората се убедиха, че тютюнопушенето може да им причини рак и да ги убие. Оттогава броят на цигарените пушачи във Великобритания е намалял с две трети.

Депресиращ аспект на настоящия дебат за канабиса е, че толкова много поддръжници на легализирането или декриминализирането очевидно не са взели предвид, че причинно-следствената връзка между канабис и психоза е научно доказана през последните десет години, също както връзката между рака и цигарите беше доказано в края на 40-те и 50-те години.

Доказателствата са се появили в редица научни изследвания, които достигат до същото мрачно заключение: приемането на канабис значително увеличава риска от шизофрения. Едно проучване в "Психиатрия Ланцет" заключава, че "рисът от лица с психотично разстройство показва приблизително трикратно увеличение на потребителите на канабис като цигара, в сравнение с тези, които никога не са употребявали канабис".

Тъй като 94% от конфискувания от полицията канабис днес е свръхсинтетична трева, в сравнение с 51% през 2005 г. почти всички, които приемат наркотиците днес, ще бъдат уязвими на това трикратно увеличение на вероятността те да развият психоза.

Специалистите по психично здраве отдавна нямат съмнения относно опасността. Преди пет години се допитах за тях до Сър Робин Мъри, професор по психиатрични изследвания в Лондонския институт

по психиатрия. Той каза, че проучванията показват, че "ако рисъкът от шизофрения за цялото население е около 1%, доказателствата са, че ако приемате обикновен канабис, това е 2%; ако редовно пушите, може да го изтласкате до 4%; и ако пушите "трева" всеки ден, вие го довеждате до 8%".

Всеки, който се питва какво се случва с тези 8% от населението, което е пушило трева, трябва да посети някоя психиатрична болница във Великобритания или да говори с някого, който го е направил. Д-р Хъмфри Неам-Бенет, медицински директор и консултант психиатър в Cygnet Hospital, Godden Green в Sevenoaks, ми обясни, че сред пациентите му "употребата на канабис е толкова често, че предполагам, че хората са свикнали да го използват. Изненадващо е, когато казват "не, не използвам наркотици"."

Връзката между шизофренията и канабиса отдавна се подозира от специалисти, но запазва репутацията си като сравнително доброкачествено лекарство, представата за което е омекотено от асоциацията му с културно и сексуално освобождение през 60-те и 70-те години.

Тази незаслужена репутация беше толкова широко разпространена, че дори преди 20 години, възможните токсични странични ефекти от канабис едва се разглеждаха. Зерин Атакан, бивш началник на Националното звено за психоза в психиатричната болница Maudsley и по-късно изследовател в Института по психиатрия, заяви: "Интересувах се от канабис, защото работех през 80-те години в интензивно отделение, където моите пациенти ще бъдат добре, след като ги приемем добре. Ще им дадем отпуск и ще празнуват новата открита свобода с джойнт и ще се върнат психотични няколко часа по-късно.

За нея не беше лесно да се стреми към професионалния си интерес към дрогата. Тя си спомня: "Изненадана бях, че канабисът, който е най-широко използваната незаконна субстанция, едва ли беше проучен през 90-те години и нямаше никакво изследване как се отразява на мозъка". Тя и други изследователи направиха осем различни заявления за изследвания с безвъзмездни помощи и ги отхвърлиха всички, така че те бяха сведени до вземане на почти нечувано продължаване на изследванията си без подкрепата на безвъзмездна помощ.

Изследванията на д-р Актан и други психиатри показват връзката между канабис и шизофрения,

THE LANCET Psychiatry

но това се превръща в бавна конвенционална мъдрост. Може би това не бива да бъде изненадващо, че през 1960 г., дълго след като връзката между цигарите и рака на белия дроб беше научно установена, само една трета от американските лекари бяха убедени, че това е така.

Трудността е в това, че хората се страхуват от психични заболявания и не знаят причините за тях, така, както се знае за физически заболявания, като например рак или дори ХИВ. Винаги съм мислил, че три четвърти от тези, на които говоря на слу чаен принцип за психичното здраве, не знаят нищо за психозата и нейните причини, а другата една четвърт знаят твърде много, защото имат роднина или приятел, който е бил засегнат.

Дори тези, които имат опит с шизофренията, не говорят много за това, защото се страхуват, че любим човек може да бъде заклеймен. Те също могат да бъдат предпазливи да споменават ролята на канабиса, защото се страхуват, че някой, когото обичат ще бъде приет за наркоман.

Този страх от стигматизиране засяга както институции, така и индивиди. Училищата и университетите често се радват, че имат политика за всичко - от секса до изменението на климата, но се отклоняват от информирането на своите ученици за опасностите от наркотиците. Социален специалист, специализирал по въпроса с наркотиците, ми обясни, че причината за това е, че "те се страхуват, че ако го направят, всички ще мислят, че имат проблем с наркотиците, което, разбира се, всички правят".

Настоящият дебат за канабиса - предизвикан от конфискацията на канабисовото масло, необходимо на Били Калдуел, за да се лекува епилепсията му и призыва на Уилям Хага за легализирането на наркотиците - липсва в основата. Става въпрос за достойнствата и недостатъците на различните степени на забрана на канабис, когато е очевидно, че само законодателните ограничения няма да спрат 2,1 miliona души, които приемат канабис, да продължат да го правят. Но

легализирането на канабиса го легитимира и изпраща послание, което правителството счита за относително безобидно. Самият факт за незаконност е мощен възпиращ фактор за много потенциални потребители, независимо от шансовете им да бъдат наказвани.

Легализирането на канабиса може да доведе това производството и продажбата му да се озоват в ръцете на престъпни банди, но то ще бъде поставено в ръцете на търговски дружества, които биха искали да реализират печалба, да рекламират своя продукт и да увеличат броя на своите клиенти. Търговията с канабис има толкова много опасности, колкото криминализацията.

Новият правен пазар на канабис може да бъде регулиран и токсичността на тревата да намалее. Но аргументът на онези, които искат да легализират канабисът, е, че властите не са в състояние да наложат регламенти, когато наркотикът е незаконен, така че защо да бъдат по-успешни в регулирането му, когато производството и продажбата му вече не противоречи на закона? Проблемът с тези грозни, но стерилни аргументи за и против легализирането и декриминализирането е, че те отклоняват вниманието от това, което трябва и може да се направи: продължителна кампания за убеждаване на хората от всички възрасти, че канабисът може да ги доведе до лудост. До известна степен хората вече научават това от горчивия опит. Както професор Мъри ми каза преди пет години, средната възраст от 19 до 23 години вероятно знае повече за опасността от канабис, отколкото средният лекар "заштото имат

приятел, който е изпаднал в параноя". Хората знат много повече за лошите пътувания, отколкото преди.

Патрик Кокбърн е съавтор на демоните на Хенри: „Живот със шизофрения, история на бащата и сина“.

Автор: Ралица Василева-Найденова, психолог

Корекциите в броя са направени от психолозите Миглена Петкова и Деница Анастасова

За ПИЦ по ПН - София

Превантивно-информационният център по проблемите на наркоманиите – София (ПИЦ по ПН) е специализирано здравно заведение към Столична община. Планира, подготвя и реализира дейностите си по проблемите, свързани с употребата, злоупотребата и зависимостта към психоактивни вещества в изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците 2014 – 2018 г. и Плана за действие към нея.

Към ПИЦ по ПН функционира първия по рода си в България Дневен консултативен център за деца и юноши, които експериментират или злоупотребяват с психоактивни вещества и техните семейства – една от ключовите дейности по Проект № BG0011 „Слушайте детето – подобряване на превенцията и достъпа до услуги на деца и подрастващи, експериментиращи и употребяващи наркотични вещества”, финансиран по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) със страни донори: Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия.

За връзка с нас:

Ако имате запитване относно бюлетина моля, свържете се с Миглена Петкова [mpetkova\(at\)sofiamca.org](mailto:mpetkova(at)sofiamca.org)

Допълнителна информация

За допълнителна информация моля, посетете нашия уебсайт: www.sofiamca.org